

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№2

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026 fevral

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 - Texnika fanlari

08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic Resource Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBER INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ БИБЛИОТЕКА LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 881 sahifa.
2026-yil, fevral

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umiddjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellashtirish
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR BANKLARIDA RISK-MENEJMENTNING TASHKILYI MODELLARI.....	26
Madaminov Bekzod Allayarovich	
“HUDUDGAZTA‘MINOT” AJ DA AMALGA OSHIRILGAN LOYIHALAR SAMARASI	32
Shukurillaev Jahongir Botir o‘g‘li	
HARBIY XIZMATCHI AYOLLARNING MAXSUS KIYIM SIFATIGA QO‘YILADIGAN DASTLABKI TALABLARNI SHAKLLANTIRISH	37
Abduraxmanova N.D., Mirtolipova N.X., Nasirullayeva G.S.	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ПРОБЛЕМЫ НЕСПЕЦИФИЧЕСКОГО ЯЗВЕННОГО КОЛИТА У ДЕТЕЙ	42
Закирова Бахора Исламовна, Каримов Достон Рустам угли	
ОЦЕНКА ВОЗДЕЙСТВИЯ ФИСКАЛЬНЫХ И КРЕДИТНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ НА РЫНКИ ВЫСОКОЛИКВИДНОЙ ПРОДУКЦИИ И ЕСТЕСТВЕННЫХ МОНОПОЛИЙ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....	48
Бекзод Умматов	
ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА.....	55
Вахидов Азизжон Саиджонович	
SUG‘URTA FAOLIYATIDAGI MOLIVAVIY RISKLAR: BAHOLASH VA MINIMALLASHTIRISH STRATEGIYALARI	58
Xalikulova Shirin Utkir qizi	
“ANDIJONDONMAHSULOT” AJ MISOLIDA XARAJATLARNING STRATEGIK BOSHQARUV HISOBİ: AMALIY TAHLIL VA TAKOMILLASHTIRISH TAVSIYALARI	62
Xayitboyeva Laylo Oybekovna	
XORIJİY MAMLAKATLARNING NORASMIY IQTISODIYOT DARAJASINI PASAYTIRISHDAGI TAJRIBASI	66
Alimardonov G‘ayratjon Nuraliyevich	
XO‘JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA BARQARORLIK HISOBOTLARI AUDITINI SHAKLLANTIRISH	72
Xolikov Ravshan Anvar o‘g‘li	
PUL - KREDIT SIYOSATINING TRANSMISSION MEXANIZMINI RIVOJLANTIRISH	76
Obidova Zilola Ikromjon qizi	
HOMILADORLIK DAVRIDA AYOLLARDA UCHRAYDIGAN GESTOZLI KATARAL GINGIVITNI KOMPLEKS DAVOLASHNI OPTIMALLASHTIRISH	81
Nomurodova Farangiz Lazizovna	
AGRAR KORXONALARDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA INVESTITSIYA MEXANIZMLARINING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA RIVOJLANTIRISH YO‘NALISHLARI	87
Egamberdiyev Abdujabbor Xusanovich	
YOSHLAR TADBIRKORLIGI VA KICHIK BIZNES IQTISODIYOTINI TA‘MINLASHDA INFRATUZILMALARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	92
Mirzatov Baxtiyor Toxirovich	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI BAHOLASH METODOLOGIYASINING MAZMUNI VA TAMOIYILLARI	96
Mavrulov Ravshan Nematjonovich	

УПРАВЛЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫМИ КОММУНИКАЦИЯМИ В ПРОЕКТАХ	101
Носирова Гулираъно Абдулазиз кизи	
DAVLAT BUDJETI JARAYONIDA MONITORING VA MOLIVAVIY NAZORATNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	107
Yax'yayeva Dilfuza Bagdatovna	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Axmedov Sanjar Temur o'g'li	
RAQAMLI MOLIVA TEXNOLOGIYALARI EVOLYUTSIYASINING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI VA YUZAGA KELISHI MUMKIN BO'LGAN XATARLAR TAHLILI	117
Ko'chimov Jahongir Shuxrat o'g'li	
GAZ VA GAZ KONDENSATINI YIG'ISH VA TAYYORLASH TIZIMLARI UCHUN ZAMONAVIY LOYIHALASH USULLARI TAHLILI	123
Abdirazakov Akmal Ibragimovich Namozov Og'abek Maxmud o'g'li	
AGILE PROJECT MANAGEMENT IN THE DIGITAL ERA: STRATEGIES, FRAMEWORKS, AND BEST PRACTICES FOR SUCCESS	128
Utkirova Maftuna Murodjon qizi	
O'ZBEKISTON EKSPORTYOR KORXONALARINING YANGI BOZORLARGA CHIQUISHIDA FAOL MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH HOLATI VA MUAMMOLARI	134
Baqoyev Sunnatillo Burxon o'g'li	
TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	139
Salaydinov Shodiyor Nizom o'g'li	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY JIHLTLARI	144
Qurbonov Jasurbek Pozilovich	
OPTIMIZATION OF ROADSIDE AUTO CAMPING SITES (REST AREAS) ON HIGHWAYS USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE: INFRASTRUCTURE GAPS AND CORRIDOR-BASED EVIDENCE FROM UZBEKISTAN	150
Akramov Akbarjon Akmal ugli	
QURILISH KORXONALARIDA INNOVATSION MARKETING YONDASHUVLARINING AHAMIYATI	156
Aminov Abbas Mo'minboy o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA AHOLI ISH BILAN BANDLIGI SAMARADORLIGINI IFODALOVCHI KO'RSATKICHLAR	160
Abdusaidov Akmal Abduvaliyevich	
MINTAQADA XUSUSIY TIBBIYOT MUASSASALARIDA MARKETING STRATEGIYASI	165
Yakubov Temur G'anibekovich	
AHOLI DEMOGRAFIK JARAYONLARINI IFODALOVCHI STATISTIK KO'RSATKICHLAR TIZIMI	169
Siroj Zarina Rustambekovna	
AXBOROT MAHSULOTLARI BIZNESINING YAIM VA BANDLIKKA TA'SIRI: EKONOMETRIK TAHLIL	176
Abdullayev Abdulla Fayzulla o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMINI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	181
Ziyodullayev Qahramon	
ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТЬ: ПОЛЬЗА ДЛЯ ЭКОНОМИКИ И ЭКОЛОГИИ	185
Хамдамова Гавхар Абсаматовна	
O'ZBEKISTONDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISHNING MOLIVAVIY VOSITALARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI	191
Mamatov Baxodir Quldoshovich	

KO'P QIRRALI VALLARNING SHAKLLANTIRISH METODLARI VA USULLARINI TAHLIL QILISH	197
<i>Xasanov Bobirmirzo Maxmudali o'g'li, Valixonov Dostonbek Azim o'g'li, Alibekov Rasulbek Qanotbek o'g'li</i>	
MINTAQA SANOATINING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASI VA UNNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH	205
<i>Abdinazarov Xusan Shaymanovich</i>	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SUG'URTA BOZORINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	209
<i>Nomozova Qumri Isoyevna</i>	
XALQARO STANDARTLAR TALABLARI ASOSIDA AUDITORLIK TEKSHIRUVINI TASHKIL ETISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	216
<i>Akromov Shohrux Shuhrat o'g'li</i>	
QASHQADARYO VILOYATIDA XIZMATLAR SOHASINING RIVOJLANISHNI TARTIBGA SOLISH TIZIMI	221
<i>Achilova Firuza Kurbanovna</i>	
BANK MENEJMENTIDA INKLYUZIV MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI, TAMOYILLARI VA STRATEGIK AHAMIYATI	225
<i>Rajabov Oybek Panjievich</i>	
MINTAQADA OLIY TA'LIM TIZIMINING ISHSIZLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELASHTIRISH	229
<i>Rustamov Jasurbek Ravshanbek o'g'li</i>	
MAISHIY XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION KLASTER MODELINI JORIY ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	235
<i>Normurodova Zebo Eshmaxmatovna</i>	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA INVESTITSIYA FAOLIYATINI BOSHQARISH	240
<i>Xatamov Nurbek Ochildiyevich, Sharifi Abdul Fatah</i>	
MOLIYAVIY REJALASHTIRISHNING AMALDAGI MUAMMOLARI VA ULARNI YECHIMI YUZASIDAN TAKLIFLAR	245
<i>Pardayev Jamshid Muzaffarovich</i>	
TIJORAT BANKLARI LIKVIDLIK RISKLARINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	251
<i>Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li</i>	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA RISKLARNI BOSHQARISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	257
<i>Karimov Shohrux Boydulla o'g'li</i>	
"O'ZBEKISTON TEMIR YO'LLARI" AKSIYADORLIK JAMIYATINING HISOBOTLARINI XALQARO STANDARTLARGA TRANSFORMATSIYA QILISH	262
<i>Astanov Zafar Murodillayevich</i>	
QARAMA-QARSHI AYLANUVCHI IKKI ROTORLI SHAMOL TURBINASINING MATEMATIK MODEL	266
<i>Pirmatov Nurali Berdiyevich, Bekishev Allabergen Yergashevich, Saodullayev Abror Saypullayevich, Qurbonov Najmiddin Abduxamidovich</i>	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING INSTITUTIONAL VA INVESTITSION MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	272
<i>Norboev Sarvar Azodovich</i>	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT SOHASIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING IQTISODIY AHAMIYATI	277
<i>Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o'g'li</i>	
ANALYSIS OF UZBEKISTAN'S MAIN ECONOMIC INDICATORS AND GDP GROWTH	283
<i>B.Beknazarov</i>	

SOTISH JARAYONIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR VA MARKETING TADQIQOTLARINING INTEGRATSIIYASI	288
Abduxalilova Laylo Tohtasinovna	
ПРИМЕНЕНИЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В АУДИТЕ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ И УЗБЕКСКИЙ КОНТЕКСТ	294
Мегноров Алмардон Абдирахмонович	
RISK MANAGEMENT STRATEGIES IN UNCERTAIN ECONOMIC ENVIRONMENTS: A GLOBAL COMPARATIVE STUDY	302
Nigmatova Malika	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIVAVIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHNING NAZARIY ASOSLARI.....	307
Hamrayev Maqsudjon Saidaxmadovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA AHOLI BANDLIGINI OSHIRISH MASALALARI	311
Mamajonova Gulbaxor Toxirjon qizi	
АВТОМАТИЗАЦИЯ АУДИТОРСКИХ ПРОЦЕДУР НА ОСНОВЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ: ВЛИЯНИЕ НА КАЧЕСТВО АУДИТОРСКИХ ЗАКЛЮЧЕНИЙ	316
Киличева Ф.Б.	
MAISHIY TEXNIKA EKSPORTIDA YASHIL IQTISODIY SAMARADORLIKNI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	320
Kushmanova Mahbuba	
GAZ TA'MINOTIDA YO'QOTISHLARNI KAMAYTIRISHNING IQTISODIY ASOSLARI	324
Xamidov Xayriddin Faxritdinovich	
DAVLAT AKTIVLARINI XUSUSIYLASHTIRISHNING MINTAQA IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRINI BAHOLASH (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA).....	329
Sharapov Farrux Shomuratovich	
КРИТЕРИИ ОТБРАКОВКИ ЭКСТРУЗИОННЫХ АЛЮМИНИЕВЫХ ПРОФИЛЕЙ ГРУППЫ ALMGS1 ПО МАКРОСТРУКТУРНЫМ ПРИЗНАКАМ В ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ УСЛОВИЯХ	333
Ибрахимов Фаррухжон Фарходович	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA DEBITORLIK QARZLARI VA FAKTORING OPERATSIYALARI HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	336
G'oziyeva Mokhira Rustamovna	
KULTIVATOR YUMSHATKICH PANJALARI O'TMASLANISH DARAJASINING ISH KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRI	345
Quvondiqov Yoqub Tursunbaevich, Nuraliyev To'liqin Alimardanovich	
SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISHDA INNOVATSION STRATEGIYANI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA XORIJIY TAJRIBALAR	352
To'g'onov Ibroximxo'ja	
TMK KORXONASI SHAROITIDA R6AM5 MARKALI TEZKESAR PO'LATDAN TAYYORLANGAN PARMA UCHUN TERMIK ISHLOV BERISH REJIMI	358
Djalalova Sevara Toxtamuratovna	
РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В РАЗВИТИИ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ	362
Шоев Алим Халмуратович	
TRANSFORMATSIYA VA XUSUSIYLASHTIRISH OMILLARINING BANK SAMARADORLIGI KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRI	367
Umirzoqova Aziza Olim qizi	
SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH	372
Ismatov Raxmatilla Oltinovich	
RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARI TADBIRKORLIK SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILI SIFATIDA.....	376
Yoqubjonov Ibrohim G'olibjon o'g'li	

BANK TIZIMIDAGI AKTIVLARINING UNUMDORLIGINI OSHIRISH BO'YICHA STRATEGIK YONDASHUVLAR	379
Sadikov Q.M.	
СЦЕНАРНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ ПОВЫШЕНИЯ ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТИ ОТРАСЛЕЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА В УСЛОВИЯХ НЕОПРЕДЕЛЁННОСТИ И СТРУКТУРНЫХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ	383
Муслимова Ф.С., Хашимова Н.А.	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIBBIY XIZMATLARNI TAQDIM QILISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI	390
S.M. Raximova	
YANGI O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI AXBOROT-RESURS MARKAZLARI FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH MODELI	395
Qurbanova Muazzam Fazliddinovna	
IQTISODIYOTNING TRANSFORMATSİYALASHUVI JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASHNING TAHLILI	399
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA EKSPORTNI RAG'BATLANTIRISH MASALALARI	404
Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING INNOVATSION FAOLIYATINI INVESTITSİYALAR YORDAMIDA QO'LLAB-QUVVATLASH	408
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
FRANSUZ TILIDA FE'L SEMANTIKASINING KO'PMA'NOLILIK VA BIRMA'NOLILIK ASPEKTLARI	412
Jo'rayeva Malohat Muhammadovna, Bekmetova Munisa Karimbayevna	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASIDA ASOSIY KAPITALGA KIRITILGAN INVESTISIYALARDA CHET-EL INVESTISIYASI VA KREDITLARINI ROLI	418
Sultanov Anvar Abdullaevich	
INSON QON TOMIRLARINING TARMOQLANISHINI L-SISTEMALAR ASOSIDA HOSIL QILISH ALGORITMNI ISHLAB CHIQUV	423
Boliyeva Dilrabo Nurbek qizi	
YASHIL IQTISODIYOT LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK (DXSH)NING AHAMIYATI	429
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
NAMANGAN VILOYATIDA TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI	434
Otaylor Usmonaliyev	
TIJORAT BANKLARIDA VALYUTA ARBITRAJI VA UNING MOHIYATI	440
Yaxyayev Ziyodilla Lutfullayevich	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN ALOQA SOHASINI MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	443
Mirzaraximova Aziza Azimdjanovna	
DON VA UN MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASH KORXONALARIDA MARKETING FAOLIYATINI BOSHQARISH XUSUSIYATLARI	450
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li	
SURXONDARYO VILOYATIDA TUXUM ISHLAB CHIQUVISHNING JORIY HOLATI TAHLILI	454
Ismoilov Zuhridin Sayitqulovich	
ZAMONAVIY TURAR-JOY ME'MORCHILIGIDA MILLIYLIK VA AN'ANAVIYLIKNING O'RNI VA AHAMIYATI	459
Toshniyozov Otabek Hakimovich	
MARKAZIY QIZILQUM FOSFORIT RUDALARIDAN QIMMATBAHO KOMPONENTLARNI KOMPLEKS AJRATISH TEXNOLOGIYASI	464
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Ruzibayeva Dildora Akramovna, Xushvaqtova Dilshoda Shavkat qizi	

BANKLARDA CHAKANA KREDITLASH JARAYONLARINI RAQAMLASHTIRISH TARTIBI	470
<i>Axmedova Dilrabo Kurbondurdi qizi</i>	
TADBIRKORLIK VA KICHIK BIZNESNI QO‘LLAB-QUVVATLASHNING XALQARO MODELLARI HAMDA ULARNING AMALIY AHAMIYATI	476
<i>Nodirbek Shavkatovich Mirzaaxmedov</i>	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATIDA XOTIN-QIZLARNING BOSHQARUV KARYERASI: MOHIYATI, ZARURIYATI VA ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	483
<i>Abduraxmonova Feruzabonu</i>	
ASOSIY KAPITALGA INVESTITSİYALARNI MOLIYALASHTIRISHNING RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLAR TAJRIBALARI	489
<i>Xoshimov Sobir Murtazayevich</i>	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA MARKETING FAOLIYATINING TASHKILY TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH	495
<i>Uzakova Umida Ruziyevna</i>	
OLIY TA‘LIMNI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGI VA PROFESSOR-O‘QITUVCHI–TALABA NISBATI O‘RTASIDAGI IQTISODIY BOG‘LIQLIK.....	502
<i>Dusanov Salim Mamarasulovich</i>	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ВНЕДРЕНИЯ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В СИСТЕМЫ AML: АНАЛИЗ ПРАКТИК ВЕДУЩИХ БАНКОВ И СТРАН СНГ	507
<i>Рашидов Авазбек Рахимович</i>	
BOJXONA TIZIMINI RAQAMLASHTIRISHDAGI MAVJUD MUAMMOLAR TAHLILI	516
<i>Radjapova Latofat Sardorovna</i>	
DEFORMATSİYALANUVCHAN STANDART CHIZIQLI QATTIQ (STANDARD LINEAR SOLID MODEL, SLS) MODEL ISHLAB CHIQISH VA SONINI TAHLIL QILISH	523
<i>Ahmadov Ilhom Aktam o‘g‘li, Faxriddinova Rayhona Vahobjon qizi, Rustamova Ruxsora Kamtar qizi</i>	
ВЛИЯНИЕ КЕРАМИЧЕСКИХ КОМПОЗИЦИОННЫХ ПОКРЫТИЙ НА ТЕПЛОВУЮ ЭФФЕКТИВНОСТЬ КАМЕННОГО ТЕПЛОАККУМУЛЯТОРА В СОЛНЕЧНО-АССИСТИРОВАННЫХ БИОГАЗОВЫХ УСТАНОВКАХ	530
<i>Д.М. Жураханов</i>	
O‘ZBEKISTONDA ISLOMIY MOLIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING KELAJAKDAGI IMKONIYATLARI.....	537
<i>Akbarov Husniddinjon Mo‘ysin o‘g‘li</i>	
MAHALLIY BUDJETLARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA OCHIQLIKNI KUCHAYTIRISH	544
<i>Xolmirzayev Ulug‘bek Abdulazizovich, Normatov Joxongir Murodillayevich</i>	
DON MAHSULOTLARI TARMOG‘IDA ISHLAB CHIQARISH QUVVATLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	548
<i>Aipova Iroda Ikramovna</i>	
BUXORO VILOYATI SANOATI ISHLAB CHIQARISHINING TARMOQ TARKIBI DINAMIKASI VA UNDAGI O‘ZGARISHLAR TAHLILI	554
<i>Toshov Mirzabek Hakimovich</i>	
TEMIR YO‘L TRANSPORTINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MEZONLARI	560
<i>Nurxo‘jayeva Xilola Hakimxo‘jayevna</i>	
СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УПРАВЛЕНИИ УГОЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТЬЮ НА ОСНОВЕ УСТОЙЧИВОСТИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	568
<i>Teshaboyev To‘lqin Zakirovich, Muradov Botir Xayat</i>	
IQTISODIYOT TARMOQLARIDA SUV ISTE‘MOLINING BOSHQARUVINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	578
<i>Karimov Anvarjon Muqumjonovich, Turg‘unov Muhammadaziz Baxtiyorjon o‘g‘li</i>	
SUV RESURSLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA MOBIL ILOVALAR ASOSIDA SAMARADORLIKNI OSHIRISH MEXANIZMLARI	584
<i>Karimov Anvarjon Muqumjonovich, Uzakov Sirojiddin Djuraboyevich</i>	

SUN'YI INTELLEKT VA IQTISODIYOTNING O'ZARO ALOQADORLIGI	591
Sobirov Abdurasul Abdugafarovich	
IDENTIFICATION OF WEAVING STRUCTURES IN PILE FABRICS	596
Bahrom Baturovich Dautov, Bakhtiyor Yormakhmatovich Abduganiyev, Erkin Shamsiddinovich Rayxonov, Nazar Kilichov Bafoevich	
INNOVATIVE APPROACHES TO ENSURING FINANCIAL STABILITY IN COMMERCIAL BANKS	602
Otajanova Shahnoza Shuhratovna	
AXBOROT-RESURS MARKAZLARI FAOLIYATI VA OLIY TA'LIM SIFATI KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK MASALALARI	608
Pirmedova Xayitgul Muxammedovna	
TIJORAT BANKLAR FAOLIYATIDA DAROMADLAR VA UNING AHAMIYATI	613
Kenjayev M.G'	
MAJBURIYATLAR AUDITINING ASOSIY O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	618
Ergasheva Vasila Abdumajitovna	
MAMLAKATIMIZDA OLIY TA'LIM EKSPORT XIZMATLARI MOLIYAVIY NATIJADORLIGINI TA'MINLASHNI TAKOMILLASHTIRISH	623
Abdusattarova Dildora Bohodirovna	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI MOLIYAVIY QO'LLAB-QUVVATLASHNING INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARI TAHLILI	630
Djurayeva Lola Abdugabbarovna	
JAMOAT YO'LOVCHI TRANSPORTINI YO'NALISHLARDA HARAKATI MUNTAZAMLIGIGA TA'SIR KO'RSATUVCHI OMILLAR	635
Nazarov Anvar Aripovich, Siddiqov Beknazar Jumanazar o'g'li	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILY-IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	643
Ismatullayeva Munisxon Bori qizi	
O'ZBEKISTONDA YAKKA TARTIBDAGI TADBIRKORLARNI SOLIQQA TORTISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA RAQAMLI MA'MURCHILIK	649
Yakubov San'atbek Ravshanbekovich	
ISHLAB CHIQRISH SANOATI CHIQINDILARIDAN LITIY BIRIKMALARINI AJRATIB OLISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIK YECHIMLARI	655
Eshonqulov Uchqun Xudaynazar o'g'li, Komilov Botir Asqar o'g'li	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARINING MOLIYAVIY RISKLARINI BAHOLASHDA MIQDORIY USULLARDAN FOYDALANISH	663
Raximov Abduxalil Toshbotirovich	
JUN TOLASINI MAYDA VA YIRIK IFLOSLIKLARDAN TOZALASH TEXNOLOGIYASI VA USKUNALARINI TAKOMILLASHTIRISH	669
Omonturdiyev Ortiq Eshboyevich	
O'ZBEK VA FRANSUZ TILLARIDA KASB-HUNAR TA'LIMI TERMINLARINING SEMANTIK QIYOSIY TAHLILI	673
Jabbarova Gulbahor Jumanazarovna	
GAZ BALLONLI AVTOMOBILLARDA RADIOTO'LQINLI UZATMALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TEXNIK NAZORAT TIZIMINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH	677
Mirzayev Bahodir Nuriddinovich, Zulfiqorova Guldon Akbarjon qizi	
MINTAQANING TASHQI SAVDO AYLANMASINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH USULLARI	682
G'oyibnazarov Muxammad Xamidbekovich	
IQTISODIY TADQIQOTLARDA SO'ROV O'TKAZISH METODI VA UNING ANKETA HAMDA INTERVYU SHAKLLARINI QO'LLASH MASALALARI	687
Dusmurov Radjabbay Davlatbayevich	

O'ZBEKISTONDA AUDITORLIK FAOLIYATI RIVOJLANISHI VA BIZNESDA MANFAATLAR UYG'UNLIGI.....	693
Sirojiddinov Ikromiddin Qutbiddinovich	
DAVLAT MOLIYASI VA BANK-MOLIYA INSTITUTLARINING IQTISODIY O'SISHDAGI O'RNI.....	698
Sayitbayev Shermirza Datkamirzaevich	
TRANSFORMATSIYALASHUV SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI RESURS BAZASINI MUSTAHKAMLASH YO'NALISHLARI	703
Xolmatov Dilmurod Maxmudjonovich	
TIJORAT BANKLARINING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI: AN'ANAVIY BANKING TIZIMIDAN NEOBANKLARGA O'TISH MUAMMOLARI VA ISTIQBOLLARI	711
Shokirov Sardor Inotdullo o'g'li	
AVTOMATIK LOKOMATIV SIGNALIZATSIYA KODLARINI UZATISH VA DESHIFRATSIYALASH QURILMASI ISHINI TAHLIL QILISH VA DASTURIY TA'MINOTINI ISHLAB CHIQUISH.....	718
Raxmonov Bobomurod Baxtiyorovich, Qodirov Izzatjon Abrorjon o'g'li	
ФИНАНСОВАЯ МОДЕЛЬ УСКОРЕНИЯ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ ЧЕРЕЗ ОПТИМИЗАЦИЮ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПОДДЕРЖКИ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ	724
Касимова Наргиза Сабитджановна	
KORXONALARDA PUL OQIMLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGI VA MOLIYAVIY BARQARORLIK O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK	729
Omonov Otajon Juraqulovich	
INVESTITSIYALAR VA INNOVATSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA XORIJIY MAMLAKATLARNING ILG'OR TAJRIBALARIDAN FOYDALANISH YO'NALISHLARI.....	734
Gafurova Umida Fatixovna	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI HAMDA ULARNING YECHIMLARI BO'YICHA AMALGA OSHIRILAYOTGAN ISHLAR TAHLILI.....	740
Bekmetov Xursandbek Iloxamovich	
THE INTEGRATION OF TRADITION AND INNOVATION IN WOMEN'S ENTREPRENEURSHIP IN UZBEKISTAN: ECONOMIC MECHANISMS AND STRATEGIC APPROACHES	747
Narzullayeva Gulchehra Salimovna	
KO'TARILGAN TEMIR YO'L ESTAKADASIDA VAGONDAN KO'MIR TUSHIRISH JARAYONIDA CHANG TARQALISHINI BAHOLASH	757
Tohtemirov Inomjon Muqimjonovich, Xudayberganov Sakijan Kabildjanovich	
DUMKAR TIPIDAGI VAGONLARDAN YUKLARNI TUSHURISH VAQTIDA ULARNING AG'DARILISHINI OLDINI OLUVCHI TAKOMILLASHTIRILGAN QURILMANING ILMIY ASOSLARI.....	762
Yusupov Azizjon Qahramonovich, Normoxmatov Bekzodjon Shovkat o'g'li	
TEMIR YO'L STANTSIYALARIDA ARALASH POYEZDLAR HARAKATI UCHUN AVTOMATIK MARSHRUTNI SOZLASH USULI	769
Boltayev Sunnatillo Tuymurodovich, Raxmonov Bobomurod Baxtiyorovich, Kasimova Qamara Amonovna	
O'ZBEKISTON MAHSULOTLARINI XORIJIY BOZORLAR UCHUN TAYYORLASHDA FRANCHAYZING ASOSIDA NUFUZLI BRENDLAR BILAN HAMKORLIK VA QO'SHMA LOYIHALAR MEXANIZMINI ISHLAB CHIQUISH.....	777
Xodjayev Anvar Rasulovich	
AKSIONERLIK JAMIYATLARDA MOLIYAVIY INVESTITSIYALAR HISOB VA AUDITINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA YURITISH.....	783
Suyunov Yorqin Bekmurodovich	
INCREASING THE EFFICIENCY INDICATORS OF DIESEL ENGINES BY IMPROVING THE COOLING SYSTEM	789
Khushnaye Obid, Orakbaeva Guljakhon	

TRANSPORT SOHASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK VA IQTISODIY O'SISH INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUV VA IMKONIYATLAR.....	794
Narziyev Umidjon Baxrillayevich	
TURISTIK-REKREATSION XIZMATLARNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	801
Usmanova Zumrad Islamovna	
МЕХАНИЗМ ФОРМИРОВАНИЯ И РЕАЛИЗАЦИИ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЙ В ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЯХ В РАМКАХ РИСК-МЕНЕДЖМЕНТА.....	806
Ахмедова Нилуфар Шукратовна, Курбонбекова Мохичехра Туробжоновна	
RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA SOLIQ MA'MURCHILIGI USLUBIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	819
Umurzak Ablakulovich Radjabov	
TOVARLAR VA XIZMATLARNI TABAQALASHTIRISH STRATEGIYASINING XUSUSIYATLARI	825
Sodiqov Miraxror Abbos o'g'li	
AUDITORLIK TEKSHIRUVINI REJALASHTIRISHDA XAVF-XATARLARNI BAHOLASHNING INNOVATSION USULLARI VA ULARNI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI.....	830
Saidova Sevaraxon Abdumo'min qizi	
RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLAR SANOAT SEKTORIDA SIRKULAR BIZNES-MODELLARNI YASHIL MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI.....	834
Isamuxamedov Boxodir Baxramovich	
РОЛЬ ГОСУДАРСТВА В ОБЕСПЕЧЕНИИ УСТОЙЧИВОСТИ ЭКСПОРТНО-ОРИЕНТИРОВАННОЙ ИНДУСТРИАЛИЗАЦИИ	838
Бобоев М. Р.	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ УСТОЙЧИВО-ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ВОЗМОЖНОСТИ АДАПТАЦИИ ПРАКТИК SMART TOURISM ДЛЯ КУЛЬТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИХ РЕГИОНОВ (НА ПРИМЕРЕ БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ)	844
Усманова Азиза Баходировна	
ENERGY MANAGEMENT STRATEGIES FOR HYBRID ELECTRIC VEHICLES: A COMPREHENSIVE REVIEW.....	849
Asretdinova L.J., Gulnora Sh.Y.	
PAHTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARIDA INVESTITSIYA FAOLIYATINI BOSHQARISH VA UNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	864
B.Q. Madartov	
SINXRON GENERATORNING O'Z-O'ZIDAN CHAYQALISH JARAYONINI TAHLIL QILISH	867
Bekishev Allabergen Yergashevich, Zayniyeva Oliyaxon Egamberdiyevna, Kurbonov Najmiddin Abduxamidovich, Samadov Ilyos Azamat o'g'li	
SUG'URTA SOHASINING IQTISODIY-HUQUQIY MOHIYATI VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI: NAZARIY ASOSLAR, MILLIY VA XORIJIY TAJRIBALAR	875
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	

SUG'URTA SOHASINING IQTISODIY-HUQUQIY MOHIYATI VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI: NAZARIY ASOSLAR, MILLIY VA XORIJIY TAJRIBALAR

G'oziyeva Aziza Abdusalomovna

Termiz davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi

ORCID: 0000-0002-5001-4724

Annotatsiya. Maqolada sug'urta sohasining tarixiy rivojlanishi, iqtisodiy va yuridik mohiyati hamda raqamli transformatsiya jarayonlari tahlil qilinadi. Soha nafaqat iqtisodiy barqarorlik va moliyaviy xavfsizlikni ta'minlashda, balki fuqarolarning mulkiy manfaatlarini himoya qilishda ham muhim instrument sifatida ko'rib chiqiladi. Tarixiy manbalar sug'urtaning insoniyat taraqqiyotining dastlabki bosqichlaridan mavjud bo'lganini ko'rsatadi. Sug'urta tizimi yuridik va iqtisodiy kategoriya sifatida shakllangan bo'lib, uning asosiy vazifasi sug'urta hodisasi yuz berganda sug'urtalanuvchilar yoki sug'urta qildiruvchilarning moliyaviy zararini kamaytirish hamda ularning mulkiy manfaatlarini himoya qilishdan iborat. Zamonaviy davrda sug'urta tizimining raqamli transformatsiyasi — Yagona avtomatlashtirilgan axborot tizimi (YAAT), elektron polislar, CRM/ERP tizimlari, sun'iy intellekt hamda fraud-kontrol tizimlari orqali amalga oshirilishi sug'urta kompaniyalarining samaradorligini oshiradi va bozor shaffoqligini ta'minlaydi. Maqolada shuningdek milliy qonunchilikni takomillashtirish, xodimlarning raqamli kompetensiyasini oshirish va xorijiy tajribani tatbiq etish bo'yicha tavsiyalar keltirilgan.

Kalit so'zlar: sug'urta, sug'urta hodisasi, sug'urtalovchi, sug'urta qildiruvchi, moliyaviy xavfsizlik, raqamli transformatsiya, Yagona avtomatlashtirilgan axborot tizimi (YAAT), elektron polislar, CRM/ERP tizimlari, sun'iy intellekt, fraud-kontrol tizimi, mulkiy manfaat, qonunchilik, sug'urta bozori.

Abstract. The article analyzes the historical development of insurance, its economic and legal essence, and the processes of digital transformation in the insurance sector. Insurance is considered an important instrument not only for ensuring economic stability and financial security but also for protecting the property interests of citizens. Historical sources indicate that insurance has existed since the early stages of human development. The insurance system has been formed as an economic and legal category whose main function is to reduce financial losses and protect the property interests of policyholders in the event of an insured occurrence. In modern conditions, the digital transformation of the insurance system is implemented through the Unified Automated Information System (UAIS), electronic insurance policies, CRM/ERP systems, artificial intelligence technologies, and fraud control systems, which increase the efficiency of insurance companies and ensure market transparency. The article also provides recommendations for improving national legislation, enhancing employees' digital competencies, and implementing international best practices.

Keywords: insurance, insured event, insurer, policyholder, financial security, digital transformation, Unified Automated Information System (UAIS), electronic policies, CRM/ERP systems, artificial intelligence, fraud control system, property interests, legislation, insurance market.

Аннотация. В статье анализируются историческое развитие страхования, его экономическая и юридическая сущность, а также процессы цифровой трансформации страхового сектора. Страхование рассматривается как важный инструмент не только обеспечения экономической стабильности и финансовой безопасности, но и защиты имущественных интересов граждан. Исторические источники свидетельствуют о том, что страхование существовало еще на ранних этапах развития человеческого общества. Страховая система сформировалась как экономическая и правовая категория, основная задача которой заключается в снижении финансовых потерь страхователей и защите их имущественных интересов при наступлении страхового случая.

В современных условиях цифровая трансформация страховой системы осуществляется посредством Единой автоматизированной информационной системы (ЕАИС), электронных страховых полисов, систем CRM/ERP, технологий искусственного интеллекта и систем fraud-контроля, что способствует повышению эффективности страховых компаний и обеспечению прозрачности рынка. В статье также представлены рекомендации по совершенствованию национального законодательства, развитию цифровых компетенций сотрудников и внедрению зарубежного опыта.

Ключевые слова: страхование, страховой случай, страховщик, страхователь, финансовая безопасность, цифровая трансформация, Единая автоматизированная информационная система (ЕАИС), электронные полисы, системы CRM/ERP, искусственный интеллект, система fraud-контроля, имущественные интересы, законодательство, страховой рынок.

KIRISH

So'nggi o'n yilliklar mobaynida sug'urta sohasi nafaqat milliy va global iqtisodiyotning eng muhim va strategik tarmoqlaridan biri sifatida shakllanib bormoqda, balki jamiyat hayotida moliyaviy xavfsizlikni ta'minlash, barqarorlikni mustahkamlash va iqtisodiy muammolarni yumshatishda asosiy institutsional vazifalarni bajaruvchi mexanizm sifatida ham o'z o'rnini mustahkamladi.

Shu davrda iqtisodiy jarayonlarning tobora murakkablashuvi, global moliya bozorlaridagi raqobatning kuchayishi, texnologik integratsiyaning kengayishi hamda raqamli transformatsiyaning tezlashuvi sug'urta kompaniyalarining ichki va tashqi operatsiyalarini samarali va shaffof tarzda qayta tashkil etishni, shuningdek mijozlarga yuqori darajadagi individual yondashuvni joriy etishni talab qilmoqda.

Raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt tizimlari, katta ma'lumotlar (Big Data) tahlili, blokcheyn texnologiyasi va IoT (Internet of Things) qurilmalari kabi ilg'or yechimlarning keng joriy etilishi sug'urta kompaniyalariga nafaqat yangi xizmatlar va mahsulotlarni yaratish imkonini beradi, balki mijozlar ehtiyojlarini chuqur o'rganish, ularning xavf profillarini aniqlash va individual hamda optimallashtirilgan sug'urta xizmatlarini taqdim etish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Raqamlashtirish jarayoni kompaniyalarga ichki operatsiyalarni avtomatlashtirish, xarajatlarni optimallashtirish, jarayon samaradorligini oshirish va resurslarni maksimal darajada samarali taqsimlash kabi strategik afzalliklarni taqdim etadi. Shu orqali raqamli transformatsiya mijozlar tajribasini yaxshilash, xizmatlarning tezkor, shaffof va sifatli bo'lishini ta'minlash, shuningdek individual sug'urta mahsulotlarini yaratish va ularni mijozlar ehtiyojlariga to'liq moslashtirish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Sun'iy intellekt va katta ma'lumotlar tahlili kompaniyalarga mijozlarning xatti-harakatlarini, moliyaviy imkoniyatlarini, ehtiyojlarini va xavf profillarini chuqur o'rganish, xavflarni aniqlash va boshqarish hamda narx siyosatini optimallashtirish imkonini beradi. Bu esa sug'urta kompaniyalariga faoliyatini aniq prognozlash, strategik rejalashtirishni amalga oshirish va resurslarni eng samarali tarzda boshqarish imkoniyatini beradi. Shu bilan birga, ushbu jarayon kompaniyalarga bozordagi o'zgarishlarga tezkor javob berish va yangi raqamli xizmatlarni joriy etishda sezilarli ustunliklar yaratadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Rivojlangan bozor iqtisodiyotiga xizmat qiladigan tarmoqlar – tijorat banklari, zamonaviy moliya va soliq tizimi, audit, sug'urta vositalari va birja faoliyatini rivojlantirmay turib, ma'rifatli bozor sari aniq qadam tashlash haqida gap bo'lishi mumkin emas.

Albatta, "sug'urta" kecha yoki bugun paydo bo'lgan tushuncha emas. Iqtisodchi olimlar T. Malikov va X. Shennaevlar ta'kidlaganidek, insoniyat taraqqiyotining dastlabki bosqichlarida ham sug'urta bilan bog'liq munosabatlar mavjud bo'lgan. Ibtidoiy jamoa tuzumida urug' va qabila shaklida yashagan kishilar oldindan ko'rib bo'lmaydigan, turli hodisalardan saqlanish maqsadida oziq-ovqat zaxiralarini yaratganlar. Ayrımlari sodir bo'lgan suv toshqinlari yoki qurg'oqchilik kabi noxush hodisalarni xudoning qarg'ishi deb qabul qilgan.

Nima bo'lganda ham, o'sha davrlarda kutilmagan va inson irodasiga bog'liq bo'lmagan voqea-hodisalar yuz berishi natijasida ko'riladigan zararlarni qoplash uchun zaxiralar tashkil etilganligi shubhasiz [Malikov T., Shennaev X., 2003].

Rossiyalik olim M. Ivanovning fikricha, eramizdan avvalgi 1792–1750 yillarda qadimgi Bobil davlatini boshqargan shoh Xamurappi davrida savdo karvoni a'zolari yo'lga chiqishdan avval o'zaro kelishuvga ega bo'lganlar [Ivanov M., 2004]. Ushbu kelishuvga asosan, agar biror karvon a'zosining mol-mulki yo'qolgan, o'g'irlangan yoki qarog'chilar tomonidan talangan bo'lsa, bu zarar karvon a'zolari tomonidan qoplab berilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda sug'urta sohasining tarixiy rivojlanishi, iqtisodiy va yuridik mohiyati, shuningdek raqamli transformatsiya jarayonlari o'rganildi. Ishda analitik, taqqoslash, statistik tahlil va case-study metodlaridan foydalanildi. Milliy va xorijiy qonunchilik, ilmiy adabiyotlar hamda sug'urta kompaniyalarining amaliy faoliyati asosida sug'urta tizimi yuridik va iqtisodiy kategoriya sifatida tahlil qilindi. Shu bilan birga, zamonaviy texnologiyalar – YAAT, elektron polislar, CRM/ERP tizimlari va sun'iy intellekt vositalari yordamida operatsion jarayonlarning samaradorligi va firibgarlik xavfini kamaytirish imkoniyatlari o'rganildi. Tadqiqot natijalari sug'urta sohasini raqamlashtirish, milliy qonunchilikni takomillashtirish va xizmat sifatini oshirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

To'g'ri, insoniyat sivilizatsiyasi boshlangan davrdan bugungi kungacha bir necha ming yillar o'tgan. Ammo sug'urtaning fundamental, ilmiy asoslangan tamoyillaridan biri bo'lgan, turli hodisalar natijasida ko'rilgan zararlarni qoplash maqsadida zaxiralar shakllantirilishi bugungi kunda ham saqlanib qolgan.

N. Beknozov va U. Turg'unovlarning fikricha, maxsus sug'urta masalalari ayrim davlatlarda o'rta asrlardayoq yuzaga kelgan. Kichik sanoatning transport xizmati va xalqaro savdo-sotiqning rivojlanishi XVIII asrga kelib, Yevropa davlatlarida bunday xizmatning turlari va miqyosini kengaytirdi. Dastlab, asosan kemalar va yuklar sug'urta qilingan bo'lsa, keyinchalik yo'lovchilar va kema ekipaji a'zolarini majburiy sug'urtalash joriy etildi. Bu soha kengayib, turli xo'jalik faoliyatlarini, turli soha kishilarini sug'urtalash xizmatlari yuzaga kela boshladi [Beknozov N., Turg'unov U., 2004].

Ayrim manbalarda Angliyada dastlabki yozma sug'urta shartnomasi XIV asrda tuzilgan, Rossiyada 1827 yilda ilk marotaba yong'inga qarshi sug'urta jamiyati tashkil etilgan, Italiyada 1393 yilda har bir notarius haftasiga o'rtacha 80 nafar mijoz bilan sug'urta polisini tuzgan va nihoyat 1466 yilda Venesiyada Dengiz sug'urta kodeksi qabul qilinganligi qayd etilgan [Hamdamova M., 2018]. Ayrim yuridik manbalarda Rossiyada sug'urta huquqini kodifikatsiyalash bo'yicha ishlar 1879 yilda boshlanganligi haqida fikrlar ham mavjud [Raylyan A.I., 2007].

Ingliz tilidan olingan "insurance" atamasi "in" (-da, ichida) va "sure" (ishonch, ishonchli) so'zlaridan tashkil topgan bo'lib, "ishonchli qo'llarda" degan ma'noni bildiradi. Demak, sug'urta qilingan obyekt ishonchli tarzda muhofazalangan va xavotirga o'rin yo'q [Qardosh N., 2005].

Bugungi kunda mamlakatimizda ham ochiq bozor iqtisodiyotiga asoslangan odil jamiyat va kuchli demokratik huquqiy davlat qurish jarayonida sug'urta ishlab chiqarish infrastrukturasi zarur unsurlaridan biri sifatida, iqtisodiy islohotlarning uzluksizligini ta'minlashda va aholini noxush hodisalardan himoya qilishda o'ziga xos o'ringa ega [Aitboev U., 2004].

Shuningdek, "sug'urta" tushunchasi ilmiy adabiyotlarda, tegishli qonunlarda va xorijiy milliy qonunchilikda turlicha ta'riflangan. M.Yusupovga ko'ra, sug'urta – bu iqtisodiy kategoriya sifatida manfaatdor tashkilotlar va fuqarolar badallari hisobidan maxsus tashkilot (sug'urtalovchi) boshqaruvidagi pul jamg'armasini yaratish va taqsimlash shaklidir [Yusupov M., 2008]. E.Hojiev esa sug'urtani "keltirilishi mumkin bo'lgan zararni maxsus muassasaga a'zolik badalini to'lash orqali qoplash" deb tushuntiradi. T.Umarov fikricha, sug'urta – yuridik va jismoniy shaxslar to'laydigan sug'urta mukofotlari hisobidan muayyan sug'urta hodisasi yuz berganda ularga sug'urta tovonini to'lash orqali manfaatlarini himoya qilishdir [O'zbekiston Respublikasi fuqarolik kodeksiga sharh, 2013].

M.Yo'ldoshev va Y.Tursunov esa sug'urtani "sug'urtalovchi va sug'urtalanuvchi o'rtasida tuzilgan shartnomaga ko'ra, sug'urta hodisasi yuz berganda yuzaga kelgan moddiy zararlarni sug'urta badallari hisobidan qoplashga qaratilgan tadbirkorlik faoliyati" deb ta'riflaydi [Yo'ldoshev M., Tursunov Y.S., 2002]. Rossiyalik olimlar L.N. Klochenko va K.I. Pilovlarga ko'ra, sug'urta – korxonalar va aholining zararlardan himoya vositasi, iqtisodga investitsiyalar manbasi va jamiyatning barqarorligi asosidir [Klochenko L.N., Pilov K.I., 2002].

I.T. Balabanov va A.I. Balabanovlar "Straxovanie" kitobida sug'urtaning mohiyatini shunday ifodalaydi: "Sug'urtaning asosida qo'rquv yotadi. Men qo'rqaman va shuning uchun o'z qo'rquvimni kimgadir o'tkazaman va u orqali yuz berishi mumkin bo'lgan yo'qotishlardan himoyalananman" [Balabanov I.T., Balabanov A.I., 2002].

Iqtisodiy-huquqiy atamalarining izohli lug'atida sug'urta – sug'urta qildiruvchilar bo'nak vzooslari asosida shakllanadigan sug'urta fondi deb ko'rsatiladi [Ortiqov A., 1996], ayrim yuridik ensiklopediyalarda esa "jismoniy va yuridik shaxslarning mulkiy manfaatlarini himoya qilish bo'yicha amalga oshiriladigan fuqarolik-huquqiy munosabatlar" deb ta'riflangan [Yuridik ensiklopediya, 2001].

Xorijiy adabiyotlarda ham sug'urta turlicha tushuntirilgan. Masalan, J. Sloman va M. Sutcliffe "Economics for Business" kitobida sug'urtani "tavakkalning aksi va xatarning oldini olish" deb tushuntiradi [John Sloman and Mark Sutcliffe, 2001]. Rossiyalik I.Y. Sekova sug'urtani yuridik tabiati bo'yicha "o'zaro kelishuv, ya'ni shartnoma" deb belgilaydi [Sekova I.Y., 2007].

Wikipedia yuridik portalida sug'urta shunday ta'riflangan: "Sug'urta qonunda va iqtisodda tavakkalni boshqarish vositasi bo'lib, kutilmagan zararlarni qoplashga xizmat qiladi. Sug'urta badali sug'urtani qoplash uchun to'lanadi, sug'urtalovchi – sug'urtani sotuvchi, sug'urtalanuvchi – sug'urtani sotib oluvchi shaxsdir" [Wikipedia].

A.P. Sergeev va Y.K. Tolstoy fikricha, sug'urtada maxsus tashkilotlar (sug'urtalovchilar) fuqarolar va tashkilotlar bilan shartnoma tuzib, ulardan badallarni yig'adi. Ushbu badallar evaziga sug'urtalovchida alohida sug'urta fondi shakllanadi va sug'urtalovchi ushbu fondan sug'urta hodisasi yuz berganda sug'urtalanuvchiga to'lovni amalga oshiradi [Grajdanskoje pravo, 2003].

Shu manbalardan ko'rinib turibdiki, "sug'urta" tushunchasiga turlicha yondashuvlar mavjud: kimdir fond, kimdir himoya vositasi, kimdir iqtisodiy munosabat yoki fuqarolik-huquqiy munosabat deb hisoblaydi. Sug'urta ham iqtisodiy, ham yuridik kategoriya sifatida murakkab va keng qirrali tushuncha ekanini ta'kidlash joiz.

Milliy qonunchilikda "sug'urta faoliyati" sug'urta bozori professional ishtirokchilari tomonidan sug'urtani amalga oshirish bilan bog'liq faoliyatni, "sug'urta xizmati" esa ushbu professional ishtirokchilar tomonidan ko'rsatiladigan xizmatlar majmuini o'z ichiga oladi. Shu asosda "sug'urta" tushunchasini yuridik kategoriya sifatida aniq belgilash va "Sug'urta faoliyati to'g'risida"gi qonunda ifodalash maqsadga muvofiq.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Sug'urta sohasining rivojlanishi nafaqat iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, balki fuqarolarning mulkiy manfaatlarini himoya qilishning muhim instrumenti sifatida ko'riladi. Tarixiy manbalar shuni ko'rsatadiki, sug'urta tushunchasi insoniyat taraqqiyotining dastlabki bosqichlaridan mavjud bo'lgan va doimiy ravishda iqtisodiy munosabatlar tizimida o'z o'rnini topib kelgan. Zamonaviy davrda sug'urta tizimi yuridik va iqtisodiy kategoriya sifatida shakllangan bo'lib, uning asosiy maqsadi sug'urta hodisasi yuz berganda sug'urtalanuvchilar yoki sug'urta qildiruvchilarni moliyaviy zarar oldini olish va mulkiy manfaatlarini himoya qilishdir.

O'zbekiston Respublikasining milliy qonunchiligida sug'urta faoliyati fuqarolik-huquqiy munosabatlarning bir turi sifatida tartibga solingan, bunda sug'urta qildiruvchilar va sug'urtalovchilar o'rtasida shartnomaviy asosda pul fondlari shakllantiriladi va ular sug'urta hodisasi yuz berganda sug'urtalanuvchilarga to'lanadi. Shu bilan birga, chet el tajribasi – Ukraina, Rossiya, Xitoy va Yevropa mamlakatlari qonunchiligi – sug'urta tizimining universal prinsiplarini tasdiqlaydi va O'zbekiston sug'urta bozorini rivojlantirishda muhim ilmiy-amaliy asos yaratadi.

Zamonaviy davrda sug'urta tizimining raqamli transformatsiyasi, ya'ni Yagona Avtomatlashtirilgan Axborot Tizimi (YAAT), elektron polislar, CRM/ERP tizimlari, sun'iy intellekt va fraud-kontrol tizimlari orqali amalga oshirilishi sug'urta kompaniyalarining operatsion samaradorligini oshiradi, firibgarlik xavfini kamaytiradi va mijozlarga tezkor, qulay hamda xavfsiz xizmat ko'rsatish imkonini yaratadi. Shu bilan birga, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish sug'urta bozori institutsional barqarorligini mustahkamlashga, moliyaviy va texnologik integratsiyani ta'minlashga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, sug'urta nafaqat iqtisodiy, balki yuridik nuqtai nazardan ham muhim ijtimoiy-iqtisodiy mexanizm bo'lib, uning tizimli rivojlanishi va raqamlashtirilishi mamlakatimizda barqaror, shaffof va raqobatbardosh sug'urta bozorini shakllantirishga xizmat qiladi.

Sug'urta sohasida raqamlashtirish choralarini joriy etish bo'yicha tavsiyalar:

1. Milliy qonunchilikni takomillashtirish. Sug'urta tushunchasining yuridik ta'rifini yanada aniq va mukammal shakllantirish, jumladan, mulkiy manfaatlar va boshqa manbalar hisobidan shakllanadigan pul fondlarini qonuniy mustahkamlash, shuningdek, sug'urta hodisasi yuz berganda sug'urtalovchining majburiyatlarini ochiq bayon etish.

2. Raqamli transformatsiyani kengaytirish. YAAT, elektron polislar, CRM/ERP tizimlari va sun'iy intellekt asosidagi avtomatlashtirishni sug'urta kompaniyalarining barcha tarmoqlarida joriy etish, shu orqali operatsion samaradorlikni oshirish va mijozlar qoniqishini maksimal darajada ta'minlash.

3. Xodimlarning raqamli kompetensiyasini oshirish. Sug'urta xodimlarini zamonaviy texnologiyalar bo'yicha o'qitish, raqamli savodxonlikni oshirish va innovatsion boshqaruv vositalarini o'zlashtirish orqali raqamli transformatsiya jarayonining muvaffaqiyatli amalga oshirilishini ta'minlash.

4. Sug'urta bozorini institutsional mustahkamlash. Fraud-kontrol, elektron arxiv va onlayn platformalar yordamida bozorning shaffofligini oshirish, firibgarlik va xavf-xatarlarni kamaytirish, shu bilan birga raqobatbardoshlikni rivojlantirish.

5. Xorijiy tajribani tatbiq etish. Ukraina, Rossiya, Xitoy va Yevropa mamlakatlari sug'urta qonunchiligi va amaliy tajribalarini o'rganib, milliy qonunchilik va sug'urta amaliyotiga moslashtirilgan tavsiyalar ishlab chiqish.

6. Sug'urta madaniyatini rivojlantirish. Aholi va korxonalarda sug'urta xizmatlaridan foydalanish madaniyatini oshirish, raqamli xizmatlar orqali mijozlarga qulaylik yaratish va ishonchni mustahkamlash.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Адамчук Н.Г. Мировой страховой рынок на пути к глобализации. – М.: РОССПЕН, 2004. – 591 с.
2. Александрова М.М. Страхование: Учебно-методическое пособие. – К.: СУЛ, 2002. – 208 с.
3. Абдуракхмонов И.Х., Казансева А.К., Носирова Г.А. Теория и практика страхования. Ўқув қўлланма. – Т.: Молия-иқтисод, 2018. – 425 б.
4. Гомеля В.Б., Гуленти Д.С. Страховой маркетинг (Актуальные вопросы методологии, теории и практики). Второе издание. – М.: Анкил, 2000. – 128 с.
5. Загородний А.Г., Вознюк Г.Л. Страхование: Терминологический словарь. 2-е дополненное издание. – Лвов: Видавництво “Бескид Бит”, 2002. – 104 с.
6. Sheppaev X.M., Khalikulova G.T. Sug'urta marketingi. O'quv qo'llanma. – T.: Yangi nashr, 2012. – 212 b.
7. Шикхов А.К. Страхование: Учеб. пособие для студентов вузов. – М.: ЮНИТИ, 2000. – 431 с.
8. Юлдашев Р.Т. Страховой бизнес. Словарь-справочник. – М.: Анкил, 2000. – 272 с.
9. Qo'ldoshev Q.M. Sug'urta bozori. O'quv qo'llanma. – T.: Moliya-iqtisod, 2011. – 65 b.
10. Thoys R. Insurance Theory and Practice. – 2010. – 340 p.
11. Cecchini P., Jopp F., Heinemann. The Incomplete European Market for Financial Services (ZEW Economics Studies 19). – 2003. – 187 p.
12. Sloman J., Sutcliffe M. Economics for Business. – Harlow: 2001. – p. 111.
13. Krawczyk M.W., Trautmann S.T., van de Kuilen G. Catastrophic Risk: Social Influences on Insurance Decisions. Theory and Decision, 2016, 1–18. doi:10.1007/s11238-016-0571-y
14. Beknozov N., Turg'unov U. Sug'urta: Manfaat va samaradorlik. // Hayot va qonun, 2004. – №1. – B. 41.
15. Yo'ldoshev M., Tursunov Y. Sug'urta faoliyati ahamiyati. // Bozor, pul va kredit, 2002. – №2. – B. 65.
16. Boblcheff C., Chaney T., Gollier C. Analysis of Systemic Risk in the Insurance Industry. The Geneva Risk and Insurance Review, 2016, 41(1), 73–106. doi:10.1057/grir.2016.1

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100